

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลังตนของและบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบต่อการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน จึงขออภิปรายผลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 อิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบหลังตนของ

ตอนที่ 2 อิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 อิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบหลังตนของ

สมมติฐานข้อที่ 1 บุคลิกภาพแบบหลังตนของสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 คือ บุคลิกภาพแบบหลังตนของสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ กล่าวคือจากผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพแบบหลังตนของมีอิทธิพลทางบวกต่อการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพแบบหลังตนของพบว่าบุคลิกภาพแบบหลังตนของด้านอ่อนน้อมที่และด้านการหัวน้ำมากกว่าปกติ มีอิทธิพลต่อการเกิดผู้นำกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการชอบแสดงออก ด้านความเห็นอกกว่า ด้านท่านตน ด้านการแสดงผลประโยชน์ ตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือความสามารถในการพึงตนเอง

ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้ต่างจากการวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) ที่พบว่าด้านอ่อนน้อมที่เท่านั้นที่สามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ แต่เมื่อรวมทั้งเจ็ดองค์ประกอบเข้าด้วยกันยกเว้นด้านการหัวน้ำมากกว่าปกติเพื่อร่วมทุกองค์ประกอบให้เป็นคะแนนของบุคลิกภาพแบบหลังตนของเข่นเดียวกับงานวิจัยในต่างประเทศกลับไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำได้ แต่จากการวิจัยนี้ได้ใช้การวิเคราะห์สถิติที่สูงขึ้นเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ทั้งโมเดลของบุคลิกภาพแบบหลังตนของต่อการเกิดผู้นำกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันทำให้เห็นว่าตัวแปรบุคลิกภาพแบบ

หลงตันเองนั้นสามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มได้ นอกจากนี้ตัวแปรการเกิดผู้นำในงานวิจัยนี้วัดจากการประเมินความเป็นผู้นำและการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกผู้นำของกลุ่มจริง ๆ ซึ่งจะเป็นการวัดการเกิดผู้นำที่แม่นยำมากขึ้นโดยใช้คะแนนทั้งสองตัวแปรมาวิเคราะห์ร่วมกันในการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน รวมถึงการมีผู้สังเกตการณ์ 2 คนมาร่วมประเมินความเป็นผู้นำให้กับสมาชิกในกลุ่มก็เป็นการเพิ่มความแม่นยำในการทำนายการเกิดผู้นำมากยิ่งขึ้น

สิ่งที่ยังคงเป็นคำถามอยู่ก็คือ ทำไมบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตันเองจึงได้รับเลือกให้เป็นผู้นำ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยที่ได้นี้จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตันเองนั้นมักที่จะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำเนื่องจากมีการเปิดตัวทางสังคม (socially extraverted) กล้าแสดงออกและสามารถเพิ่มความชอบพอในการมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มคนเปลกหน้าในช่วงแรกได้ดี เมื่อการอภิปรายในกลุ่มเริ่มขึ้น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตันเองก็มักที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็นมากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม นอกจากนี้การมีอคติในการเพิ่มคุณค่าในตนจึงมักจะแสวงหาโอกาสในการเพิ่มคุณค่าในตนเอง อย่างเช่นสถานการณ์การอภิปรายกลุ่มที่ไม่มีผู้นำ เช่นนี้ เป็นต้น

จากผลการวิจัยข้างต้นพบว่าองค์ประกอบด้านอำนาจหน้าที่และด้านการหัวนี้ให้มากกว่าปัจตุมิอิทธิพลมากที่สุดอาจจะเนื่องมาจากองค์ประกอบด้านอำนาจหน้าที่นั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการมีอำนาจสั่งการและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ต้องการให้ผู้อื่นทำตามความต้องการ เชื่อว่าตนสามารถเป็นผู้นำที่ดีและสามารถมีอิทธิพลชื่นนำผู้อื่นได้ ซึ่งลักษณะความต้องการมีอำนาจนี้ทำให้บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตันเองจะแสดงถึงความเป็นผู้นำกลุ่มออกมาอย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ถึงความต้องการในการมีอำนาจ การมีอิทธิพลชื่นนำ ภาระต้นให้สมาชิกในกลุ่มมีการอภิปรายและการแสดงความมั่นใจในตนเองแบบเกินจริง (Campbell et al., 2004) โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการอำนาจสูง (Briñol, Petty, Valle, Rucker, & Becerra, 2007) ซึ่งในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) ที่พบว่าองค์ประกอบด้านอำนาจหน้าที่นั้นสามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มได้อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเพิ่มเติมที่พบว่าตัวแปรบุคลิกภาพแบบหลงตันเองยังสามารถทำนายการประเมินความเป็นผู้นำให้กับตนเองได้

นอกจากนี้จากผลการวิจัยขององค์ประกอบด้านการหัวนี้ให้มากกว่าปัจตุมิน้ำหนัก องค์ประกอบมากที่สุด เช่นเดียวกันซึ่งเป็นข้อค้นพบใหม่ที่น่าสนใจ ทั้งนี้ลักษณะขององค์ประกอบนี้ เป็นลักษณะของบุคลิกภาพแบบหลงตันเองแบบปกปิด (covert narcissism) ซึ่งมีลักษณะไว้ต่อปฏิกริยาของผู้อื่นมาก และเมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น ก็จะวางแผนตัวอย่างเหมาะสมเนื่องจากต้องการหลีกเลี่ยงความอับอายที่จะเกิดขึ้นหากทำอะไรผิดพลาด มีความแรงกว่าผู้อื่นจะปฏิเสธ จึงพยายามที่จะแสดงออกเพื่อรักษาภาพทางบวกของตนไว้ ต้องการได้รับการยอมรับและการยืนยัน

คุณค่าของตนของผู้อื่น (Arble, 2008) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ภัยภัยกลุ่มเช่นนี้ที่เป็นการร่วมกันทำงานของคนที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่รู้จักกันมาก่อน

อิทธิพลที่ส่งผลกระทบมาก็คือ ด้านสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการชอบแสดงออก ด้านความเห็นอกว่า ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการที่จะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่ม เนื่องจากต้องการได้รับอภิสิทธิ์ที่เห็นอกว่าผู้อื่นด้วยการได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการชี้นำกลุ่มกับปรกับด้านการชอบแสดงออกนั้นจะทำให้บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองแสดงความคิดเห็นในกลุ่มมากขึ้น ต้องการเป็นจุดเด่นและจุดสนใจในกลุ่ม ส่วนด้านความเห็นอกว่านั้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เชื่อว่าตนเป็นคนพิเศษ ดีกว่า เห็นอกว่าผู้อื่น มีความสามารถ และการมีความมั่นใจในความคิดเห็นของตนเองนั้นทำให้บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองจะมุ่ง หรือแสดงความคิดเห็นในการอภิภัยกลุ่ม แสดงความรู้ ความเห็นอกว่าและความสามารถของตนของมาซึ่งลักษณะของงานที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องทำร่วมกันนั้นเกี่ยวข้องเป็นลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้วย ดังนั้นจากทั้งหมดนี้ส่งผลต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มที่ทำให้รับรู้ว่าคนที่แสดงความมั่นใจออกแบบนั้นต้องมีความสามารถ (Tormala & Rucker, 2007) และสามารถเป็นผู้นำให้กับกลุ่มได้ ส่วนองค์ประกอบด้านท่านตนนั้นก็มีอิทธิพลต่อการเกิดผู้นำ เช่นเดียวกัน โดยบุคคลที่หลงตนเองนั้นจะมั่นใจในรูปร่างหน้าตาของตนและแสดงออกถึงความมั่นใจนั้น ออกแบบ ทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะมีอิทธิพลต่อการเกิดผู้นำเนื่องจากผู้ที่มีรูปร่างหน้าตาของตนและแสดงออกถึงความสามารถได้รับการประเมินจากผู้อื่นว่ามีลักษณะที่ดีเหมาะสมกับการเป็นผู้นำของกลุ่ม

องค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่อการเกิดผู้นำที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือด้านความสามารถในการพึงตนเอง เนื่องจากองค์ประกอบนี้ของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองอาจทำให้ไม่ยอมรับความคิดเห็นของคนในกลุ่มหรือมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองทำให้ไม่แสดงพฤติกรรมกระตุ้นให้คนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเองมากเกินไป

ตอนที่ 2 อิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพหัวของค์ประกอบ

สมมติฐานข้อที่ 3 บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบ

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้

ทั้งนี้ผู้ที่บุคลิกภาพด้านนี้สูงโดยทั่วไปแล้วมีแนวโน้มที่จะมีอารมณ์ทางลบ เกิดความทุกข์ได้ง่าย มีอารมณ์แปรปรวนและมีความคิดที่ขาดเหตุผล รู้สึกไม่มั่นคง (Costa & McCrae, 1992) นอกจากนี้ งานวิจัยหลายชิ้นพบว่าความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะหนึ่งในบุคลิกด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการเป็นผู้นำของกลุ่มที่ต้องร่วมกันทำงาน (Cattell & Stice, 1954 อ้างถึงใน Taggar et al., 1999) ไม่มีแรงบันดาลใจหรือคาดหวังในความต้องการเป็นผู้นำ อีกทั้งบุคคล ที่มีบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์จะมีพฤติกรรมไม่เข้าหาสังคมแม้กระทั่งสร้างบรรยากาศทางลบซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Taggar et al.)

แต่ในงานวิจัยนี้กลับพบว่าบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนาย การเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้อีกทั้งยังพบว่าบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์มี สมสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมากกับตัวแปรการเกิดผู้นำ นอกจากนี้บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ยังไม่สามารถทำนายความต้องการในการนำกลุ่มหรือการประเมินความเป็นผู้นำให้กับ ตนเอง ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) ที่พบว่าบุคลิกภาพ ด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำได้เช่นเดียวกันทั้ง 2 การศึกษา อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ Judge และคณะ (2002) ที่ศึกษาแบบอภิเคราะห์งานวิจัยถึง 73 ตัวอย่างถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเกิดผู้นำพบว่าบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีสมสัมพันธ์ทางลบกับการเกิดผู้นำโดยมีค่าเท่ากับ - .24

ทั้งนี้ความเป็นไปได้อย่างหนึ่งคือระยะเวลาในการทำงานกลุ่มร่วมกันที่ยังไม่เพียงพอต่อ การทำความรู้จักกันก่อนอย่างลึกซึ้งและไม่เพียงพอที่จะทำให้เห็นลักษณะของบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ออกมากอย่างเด่นชัด แต่หากพิจารณาถึงค่าน้ำหนักอัธิพิลึกจะพบว่าเป็น เครื่องหมายทางลบ ซึ่งอย่างน้อยหากเพิ่มระยะเวลาในการทำงานกลุ่มร่วมกันหรือเพิ่มจำนวนกลุ่ม ตัวอย่างก็อาจจะทำให้บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำใน กลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบ เช่น ในงานวิจัยของ Taggar และคณะ (1999) ที่พบว่า บุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำได้ในทิศทางลบแต่ทั้งนี้ใน การทำงานกลุ่มร่วมกันของงานวิจัยนี้スマชิกกลุ่มมักจะทำงานร่วมกันเป็นเวลานานหลายสัปดาห์ ทำให้สมาชิกกลุ่มมีเวลาและโอกาสในการศึกษานิสัยและสามารถประเมินลักษณะพฤติกรรมที่แท้จริงของสมาชิกแต่ละคนได้

สมมติฐานข้อที่ 4 บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก เนื่องจากลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวมีลักษณะชอบเข้าสังคม กล้าแสดงออก ชอบอยู่กับผู้คนจำนวนมาก กระตือรือร้น ช่างพูดช่างคุย ชอบความตื่นเต้น มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะร่าเริง (Costa & McCrae, 1992) โดยจะเห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวสูง เข้ากลุ่มร่วมอภิปรายและทำงานกับสมาชิกคนอื่น ๆ จะแสดงออกถึงความเป็นมิตร สอบถามชื่อของเพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่ม มีลักษณะของการสร้างความสัมพันธ์ พูดคุยและกระตือรือร้นในการอภิปรายมากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวต่ำอย่างเห็นได้ชัดซึ่งลักษณะของการเปิดตัว เช่นนี้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานกลุ่มร่วมกันโดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่รู้จักหรือคุ้นเคยกันมาก่อน ทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ รู้สึกชอบพอกะ เมื่อลักษณะของความเป็นผู้นำให้สูงและเลือกให้เป็นผู้นำของกลุ่ม ซึ่งจากลักษณะเช่นนี้ตรงกับที่ Costa และ McCrae (1988) รวมถึง Watson และ Clark (1997) พบว่าลักษณะของบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเป็นผู้นำทางสังคมด้วย (social leader) จากผลวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่าบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวจะถูกรับรู้ว่ามีความเป็นผู้นำและเป็นลักษณะที่จะทำให้บุคคลได้รับเลือกเป็นผู้นำโดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีผู้นำมาก่อน (เช่น Gough, 1990; Hogan, Curphy, & Hogan, 1994; Taggar & Hackett, 1999) นอกจากนี้จากการวิจัยของ Judge และคณะ (2002) ที่ศึกษาแบบอภิวิเคราะห์งานวิจัยถึง 73 ตัวอย่างถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความเป็นผู้นำพบว่า บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดผู้นำโดยมีค่าเท่ากับ .33 อย่างไรก็ตามบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวมีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำและการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในหลากหลายบริบทไม่ว่าจะการเกิดผู้นำหรือการเป็นผู้นำที่อยู่ในองค์กรก็ตาม (Judge et al., 2002) นอกจากนี้จากการวิจัยเพิ่มเติมพบว่าบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวยังสามารถทำนายการประเมินความเป็นผู้นำให้กับตนเองและความต้องการเป็นผู้นำได้อีกด้วย

สมมติฐานข้อที่ 5 บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก

จากผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ ทั้งนี้ ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์มีลักษณะที่เต็มไปด้วยจินตนาการ ชื่นชอบศิลปะ ความสวยงาม และความหลากหลาย มีความสงสัยคร่ำครวั้งเรื่องของตนเองและผู้อื่น ชอบแนวคิดใหม่ ๆ สิ่งแปลกใหม่ และมีค่านิยมที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม และสามารถจัดการกับอารมณ์ทางบวกและทางลบของตัวเองได้ดี (Costa & McCrae, 1992) ซึ่งผลการวิจัยนี้ แสดงคล้องกับการสำรวจของ Judge และคณะ (2002) ที่ศึกษาแบบอภิเคราะห์งานวิจัย 73 ตัวอย่างถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความเป็นผู้นำพบว่าบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดผู้นำโดยมีค่าเท่ากับ .24 นอกจากนี้ยังค้นพบอีกว่า ตัวแปรบุคลิกภาพด้านการเปิดตัวและบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์มีความสัมพันธ์กับการเกิดผู้นำมากที่สุด ซึ่งสัมพันธ์กับการค้นพบของ Bass (1990) ที่พบได้จัดอันดับลักษณะของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ และบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ก็เป็นบุคลิกภาพอันดับต้น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผู้นำ รวมถึงข้อค้นพบจากการงานวิจัยของ Sosik, Kahai, และ Avolio (1998) กล่าวว่าบุคคลที่มีลักษณะของบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์มีแนวโน้มที่จะได้เป็นผู้นำในกลุ่มที่ไม่มีผู้นำมาก่อนและเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพด้วย ทั้งนี้ความมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์จะมีผลอย่างมากต่อการร่วมกันทำงานกลุ่มจัดอันดับบริการที่สำคัญต่อการมีชีวิต รอดโดยเฉพาะการจัดอันดับสิ่งของ 15 ชิ้นที่สำคัญต่อการมีชีวิตรอด โดยพยายามแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในเรื่องของการนำสิ่งของมาทำสิ่งต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้มีชีวิตรอด เช่น การแนะนำการต่อเรือ หรือต่อแพ การพยายามสร้างที่กำบังฝนจากสิ่งของที่มีอยู่ หรือการคิดค้นการสร้างสัญญาณขอความช่วยเหลือ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์หรือแสดงความคิดแปลกใหม่ที่ให้สามารถใช้ในการรับรู้ว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์นั้นจะเป็นผู้นำให้กับกลุ่มได้ นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมพบว่าบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ยังสามารถทำนายความต้องการเป็นผู้นำได้อีกด้วย

สมมติฐานข้อที่ 6 บุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวก

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางลบซึ่ง เป็นการปฏิเสธข้อสมมติฐาน ทั้งนี้ลักษณะของบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรคือเป็นเห็นใจผู้อื่น มองเห็นประโยชน์ของผู้อื่นเป็นหลัก กระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและมีลักษณะของการยอม ตาม อ่อนโยน(Costa & McCrae, 1992) จากงานวิจัยหลายชิ้นพบว่าความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ ด้านความเป็นมิตรกับความเป็นผู้นำนั้นยังมีความกำกับอยู่ จากงานวิจัยของ Judge และคณะ (2002) ที่ศึกษาแบบอภิวิเคราะห์งานวิจัย 73 ตัวอย่างถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความ เป็นผู้นำพบว่าบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรมีสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดผู้นำมีค่าเท่ากับ .05 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ต่ำมาก ในบางงานวิจัยก็พบว่าบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นผู้นำโดยลักษณะของการให้ความร่วมมือในการทำงานของผู้ที่มี บุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ (Bass, 1990) นอกจากนี้ผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรมีแนวโน้มที่จะถ่อมตน (Goldberg, 1990) แต่ผู้ที่ เป็นผู้นำก็ไม่ควรที่จะถ่อมตนมากจนเกินไป (Bass)

แต่บางงานวิจัยก็พบว่าความต้องการความใกล้ชิดกับผู้อื่นซึ่งเป็นลักษณะของบุคลิกภาพ ด้านความเป็นมิตรมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นผู้นำ (Yukl, 1998) ทั้งนี้ลักษณะของ สถานการณ์ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการอธิบายความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ซึ่งหากเป็นสถานการณ์ที่มี ความขัดแย้งรุนแรง กลุ่มก็ต้องการผู้นำที่มีความสามารถในการยียดหยุ่น สร้างความหวังในการ ร่วมมือกัน มีความเป็นมิตร อ่อนโยนกันจะจะหมายความว่าบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสูงที่น่าจะ เป็นผู้นำที่ดีได้ (Dunn, Mount, Barrick, & Ones, 1995; Kirkpatrick & Locke, 1991; Shaw, 1981) แต่จากในงานวิจัยนี้ลักษณะของการเข้ากลุ่มอภิปรายและทำงานร่วมกันกับคนที่ไม่คุ้นเคย กันมาก่อน ผู้ที่แสดงลักษณะของความเป็นมิตรและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของการยอม ตามในการแสดงความคิดเห็นย่อombaให้สมาชิกในกลุ่มประเมินว่าบุคคลนั้นไม่มีความเป็นผู้นำ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงพบว่าบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรมีกลับมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเกิด ผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน

สมมติฐานข้อที่ 7 บุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้ความสามารถทำงานอย่างการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ในทิศทางบวกทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากลักษณะของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้จะมีลักษณะควบคุมตนเอง วางแผน จัดระบบระเบียบและทำงานจนสำเร็จ มีวัตถุประสงค์ มีความตั้งใจแม่นยำและมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน เป็นคนที่มีศีลธรรมจรรยา ตรงต่อเวลาและเชื่อถือได้ (Costa & McCrae, 1992) ซึ่งจากลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้นั้นมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Bass, 1990) และยังมีความสัมพันธ์กับงานที่ต้องใช้ความสามารถทั้งหมด (Barrick & Mount, 1991) ซึ่งผลงานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยหลาย ๆ หลาชั้นที่พบว่าบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้สามารถทำงานอย่างการเกิดผู้นำได้ เช่น ในงานวิจัยของ Taggar และ Hackett (1999) พบร่องสัมพันธ์ทางบวกของบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้กับการเกิดผู้นำ แต่มีค่าอยู่ในระดับต่ำคือ .22

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านมีจิตสำนึกรู้นั้นมีร่วมทำงานกันมากช่วยทำงานที่จดบันทึก อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ในการทำงานกลุ่มร่วมกันจึงทำให้บุคคลเหล่านี้ถูกรับรู้ว่ามีความเป็นผู้นำ แต่งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกับงานวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) ที่พบว่าบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้ไม่สามารถทำงานอย่างการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ทั้ง 2 การศึกษา ถึงแม้ว่าบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้จะไม่สามารถทำงานอย่างการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ แต่ในงานวิจัยนี้ผลงานวิจัยของ Brunell และคณะ กลับพบว่าบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้สามารถทำงานอย่างความต้องการเป็นผู้นำกลุ่มได้อย่างมีนัยสำคัญ

จากข้อค้นพบที่แตกต่างกันข้างต้นสามารถอธิบายได้จากการออกแบบการทดลองที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม อย่างในงานของ Taggar และ Hackett (1999) เองก็ให้ผู้ร่วมการทดลองทำงานร่วมกันถึง 13 สัปดาห์ นับว่าเป็นเวลาที่นาน พอมีสมควรในการทำความรู้จักนิสัย ลักษณะของบุคลิกภาพของสมาชิกแต่ละคนที่ร่วมทำงานด้วยซึ่งการได้ทำงานร่วมกันเป็นเวลานานผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกรู้จะแสดงความตั้งใจแม่นยำ ความมีระบบระเบียบ มีเป้าหมายในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งนี้ยอมทำให้สมาชิกที่ร่วมงานด้วยประเมินให้บุคคลนั้นเป็นผู้นำซึ่งในเรื่องของระยะเวลาในการทำงานร่วมกันที่มีความแตกต่างจากในงานวิจัยนี้ให้ผู้ร่วมการทดลองที่ไม่คุ้นเคยกันมากกว่าปกติและทำงานร่วมกันเป็นระยะเวลาประมาณ 15 นาทีซึ่งถือว่าเป็นเวลาที่น้อยมากที่จะพิจารณาว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพด้าน

การมีจิตสำนึกระดับสูงจะแสดงความโดยเด่นของมาอย่างชัดเจน ในเวลาทำงานร่วมกันที่ไม่มากนัก สำหรับคนที่ไม่คุ้นเคยกับบุคลิกภาพด้านอื่นที่โดยเด่นกว่า เช่น บุคลิกภาพแบบหลงตันของหรือ บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวหรือบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ย่อมเป็นที่รับรู้ว่ามีความเป็นผู้นำมากกว่าบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก

สมมติฐานข้อที่ 2 บุคลิกภาพแบบหลงตันของสามารถทำนายการเกิดผู้นำได้มากกว่าบุคลิกภาพห้องค์ประกอบ

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของการเกิดผู้นำแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบหลงตันของสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้เหนือกว่า บุคลิกภาพห้องค์ประกอบ โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า บุคลิกภาพด้านการเปิดตัว บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์และบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ สวนบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า น้ำหนักอิทธิพลโดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย เมื่อเปรียบเทียบร่วมกันจะพบว่าบุคลิกภาพแบบหลงตันของมีน้ำหนักอิทธิพลสูงสุด รองลงมาเป็นบุคลิกภาพด้านการเป็นมิตร บุคลิกภาพด้านการเปิดตัวและบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ ตามลำดับ

ซึ่งจากการวิจัยที่ได้กล่าวถึงกับผลการวิจัยของ Brunell และคณะ (2008) ที่พบว่า บุคลิกภาพแบบหลงตันของเฉพาะองค์ประกอบด้านอำนาจหน้าที่ที่สามารถทำนายได้มากกว่า บุคลิกภาพห้องค์ประกอบ ทั้งนี้ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตันของนั้นมีลักษณะเปิดตัวทางสังคม กล้าแสดงออก กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มมีการอภิปรายและแสดงความมั่นใจในตนเองแบบเกินจริง ต้องการอำนาจ ต้องการที่จะเหนือกว่าคนอื่น ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีความโดยเด่นเป็นอย่างมาก สงผลให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มที่ทำให้รับรู้ว่าคนที่แสดงความมั่นใจ ของมานั้นต้องมีความสามารถและมีลักษณะของความเป็นผู้นำกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ไม่คุ้นเคยหรือรู้จักกันมาก่อน มาร่วมทำงานด้วยกันเพียง 15 นาทีซึ่งไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ว่า สมาชิกคนใด แท้จริงแล้วมีลักษณะนิสัยใดคือเป็นอย่างไร ดังนั้นสมาชิกกลุ่มนี้จึงตัดสินลักษณะของความเป็นผู้นำจากการร่วมกันทำงานกลุ่มและลักษณะของบุคลิกภาพที่โดยเด่นจริง ๆ เท่านั้นที่จะทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ได้

นอกจากนี้หากนำบุคลิกภาพด้านการเปิดตัว บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์และบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรที่สามารถทำนายการเกิดผู้นำกลุ่มได้มาอธิบายร่วมกันก็จะทำให้

เห็นภาพของการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ด้วยที่ได้กล่าวไปแล้ว ข้างต้นว่าการทำงานกลุ่มร่วมกันในงานวิจัยนี้เป็นการร่วมกันทำงานกลุ่มที่ใช้เวลาไม่นานนัก ดังนั้นบุคลิกภาพที่มีลักษณะโดดเด่นที่ทำให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ได้เท่านั้นจึงจะสามารถทำนายได้ เช่น อิทธิพลที่ส่งผลรองลงมาคือบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตร คนที่มีความเป็นมิตรมาก ๆ ยอมตาม ความคิดเห็นของคนอื่นทำให้สมาชิกรับรู้ว่าผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้ไม่มีความเป็นผู้นำอย่างยิ่งหรือไม่ เหมาะสมกับตำแหน่งผู้นำของกลุ่ม ส่วนบุคลิกภาพแบบเปิดตัวและบุคลิกภาพแบบเปิดรับ ประสบการณ์มาช่วยอธิบายเสริมว่าถ้าเป็นคนที่มีลักษณะเปิดตัว เป็นมิตร และมีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดที่หลากหลาย แปลกใหม่ก็ทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ถึงความเป็นผู้นำ เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม Judge และคณะ (2002) กล่าวว่าบุคลิกภาพห้องค์ประกอบส่วนใหญ่ มักจะทำนายความเป็นผู้นำในนักเรียนได้ดีกว่าผู้นำที่อยู่ในบริบทขององค์กรหรือในกองทัพ โดยเฉพาะลักษณะของบุคลิกภาพนั้นสามารถทำนายได้ดีในหมู่นักเรียนเนื่องจากในงานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นการจัดกระทำสถานการณ์ทำงานร่วมกันมักเป็นแบบไม่มีโครงสร้างซับซ้อนหรือมีการระบุบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การเกิดผู้นำในการศึกษาภัณฑ์เรียนที่เรียนวิชาจิตวิทยาทั่วไป การอภิปราย หรือทำงานร่วมกันแล้วเลือกผู้นำกลุ่ม จากงานวิจัยของ House, Shane, และ Herold (1996) กล่าวว่าสถานการณ์ที่ไม่มีโครงสร้างซับซ้อนจะทำให้ปัจจัยด้านบุคลิกภาพมีผลต่อการรับรู้ความเป็นผู้นำมากกว่าชี้งหากเป็นการทำงานร่วมกันในบริบทขององค์กรหรือกองทัพหาดลักษณะของบุคลิกภาพอาจจะมีผลเล็กน้อยต่อการประเมินความเป็นผู้นำ

ตอนที่ 4 ผลกระทบเพิ่มเติม

นอกจากการศึกษาเรื่องของความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันแล้ว จากการร่วมกลุ่มทำงานของผู้ร่วมการทดลองทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเรื่องของความคาดหวังคะแนนผลงานของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงและต่ำกับคะแนนผลงานที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้จากการวิจัยในเรื่องของผลงานแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพแบบหลงตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับเรื่องของความสามารถ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงไม่ได้ทำผลงานในเรื่องของการจัดอันดับวิธีการต่อการมีชีวิต ordinal ได้ดีกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำ แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงรายงานว่าตนเองได้คะแนนผลงานสูงกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำ ซึ่งจากการวิจัยนี้ไม่น่าเป็นที่แปลกใจเนื่องจากบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงมักเชื่อว่าตนมีความสามารถหรือสติปัญญาสูงเกินกว่าความเป็นจริง (Gabriel et al.,

1994) ทั้งที่จากหลักงานวิจัยก็พบว่าแท้จริงแล้วบุคลิกภาพแบบหลังตนของไม่ได้มีความสัมพันธ์กับความรู้โดยทั่ว ๆ ไป (Campbell et al., 2004)

นอกจากนี้ในประเทศไทยของตัวแปรเพศกับการเกิดผู้นำกลุ่มนั้น นักวิจัยได้ให้ความสนใจศึกษาเป็นระยะเวลากว่าเพื่อต้องการตรวจสอบว่าเพศชายหรือเพศหญิงที่จะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำมากกว่ากันซึ่งจากการวิจัยหลักที่ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรเพศกับการเกิดผู้นำกลุ่มนั้นมีในหลากหลายรูปแบบแตกต่าง ดังนั้นผลที่พบจึงพบว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศกับการเกิดผู้นำกลุ่มและมีทั้งที่พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ โดยทั่วไปแล้วพบว่ากลุ่มคละเพศที่มีการทำงานร่วมกันเพศชายมากได้รับเลือกให้เป็นผู้นำมากกว่าเพศหญิง (Aries, 1976; Stogdill, 1974 อ้างถึงใน Wentworth, & Anderson, 1984) แต่ก็พบงานวิจัยที่พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศในการเกิดผู้นำหรือพบว่าอัตราส่วนของการได้รับเลือกให้เป็นผู้นำของเพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนที่พอ ๆ กัน (เช่น Goktepe & Schneier, 1988; Schneider & Bartol, 1980) ทั้งนี้ผู้วิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้จึงได้พยายามออกแบบการทดลองในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้การสรุปผลการวิจัยแม่นยำและอธิบายปรากฏการณ์ได้มากขึ้น เช่น ควบคุมเรื่องประเทาของงานที่ให้ผู้ร่วมการทดลองทำร่วมกัน โดยแบ่งเป็นงานที่เพศชายถนัด งานที่เป็นกลางต่อห้องสองเพศและงานที่เพศหญิงถนัด (Wentworth & Anderson, 1984) เป็นต้น

จากการวิจัยนี้ถึงแม้ว่าจะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศกับตัวแปรการลงคะแนน เลือกผู้นำกลุ่มโดยพบว่ามีค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r(334) = .13, p < .05$) แต่กลับไม่พบว่ามีสหสัมพันธ์กับตัวแปรการประเมินความเป็นผู้นำจากสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรเพศไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการเกิดผู้นำ ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรเพศออกจากวิเคราะห์ในโมเดล ในงานวิจัยนี้ลักษณะงานที่กลุ่มต้องทำร่วมกันคือการอภิปรายและร่วมกันจัดอันดับวิธีการและลิสต์ของที่จำเป็นต่อการมีชีวิตอยู่ซึ่งเป็นการหาผู้นำการอภิปรายของกลุ่มว่าสมาชิกคนใดจะสามารถกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็น หรือรวบรวมความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ทั้งหมด ดังนั้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นของมาจึงมีความเป็นไปได้ที่ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่แสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำของมาจะมีโอกาสได้รับเลือกให้เป็นผู้นำ ทั้งนี้หากต้องการควบคุมตัวแปรความแตกต่างระหว่างเพศจะต้องจัดลักษณะของกลุ่ม 4 คน ที่สามารถเป็นไปได้ทั้ง 5 แบบ ให้มีแบบละเท่า ๆ กัน เพื่อลดปัจจัยทางรากฐานนี้ของมาจากการตัวแปรเพศหรืออาจทำให้เกิดอคติในผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของตัวแปรเพศ

สรุปโดยภาพรวมแล้วพบว่า บุคลิกภาพแบบหลังตนของ บุคลิกภาพด้านการเปิดตัว บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ใน

ทิศทางบวก และและบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตรสามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคย กันได้ในทิศทางลบ ส่วนบุคลิกภาพด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์และบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึกไม่สามารถทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันได้ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้หลัก ๆ ต้องการศึกษาปัจจัยของบุคลิกภาพของบุคคลที่สัมพันธ์กับการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกันว่าบุคลิกภาพใดบ้างที่จะสามารถทำนายหรือมีอิทธิพลสูงสุดต่อการทำนายการเกิดผู้นำในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกัน เนื่องจากยังมีงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องนี้ไม่มากนักโดยเฉพาะการนำบุคลิกภาพแบบหลงตนเองมาศึกษากับการเกิดผู้นำกลุ่ม นอกจากนี้ไม่เคยมีการศึกษาในประเทศไทยมาก่อน จึงนับว่าผลการวิจัยที่ได้นี้มีประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาเรื่องของผู้นำในอีกแห่งหนึ่ง

